EVANGÉLIKUS HARANGSZÓ

A Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház lapja

2018. ősz

Tatrang fölött, az Úr közelében – Gödri Alpár felvétele (cikkünk a 7. oldalon)

Istennek legyen hála

„HÁLÁT ADOK ÉRTETEK ISTENNEK mindenkor azért a kegyelemért, amely nektek a Krisztus Jézusban adatott. Mert a vele való közösségben mindenben meggazdagodtatok, minden beszédben és minden ismeretben, amint a Krisztusról való bizonyságtétel megerősödött bennetek. Azért nincs hiányotok semmiféle kegyelmi ajándékban, miközben a mi Urunk Jézus Krisztus megjelenését várjátok, aki meg is erősít titeket mindvégig, hogy feddhetetlenek legyetek a mi Urunk Jézus Krisztus napján. Hű az Isten, aki elhívott titeket az ő Fiával, Jézus Krisztussal, a mi Urunkkal való közösségre." (1Kor 1, 4–9)

„Hálát adok mindenkor az Ő ajándékáért, mely adatott a Jézus Krisztusban..." Isten ezen igén keresztül megvizsgálja hálánkat. Több alkalommal istentisztelet keretében is hálát adunk: a termésért, amelyet Isten megadott számunkra, gyülekezeti tagok gyógyulásáért, gyermekek születéséért és még lehetne sorolni hosszan.

Vajon mi hálát adunk-e a kegyelemért, amit Krisztusban kaptunk? Pál apostol arról beszél, hogy mindenkor hálát ad azokért az emberekért, akiket megismert, akiknek szolgált. Erre akarja most felhívni Isten a mi figyelmünket. Miért és mikor adunk hálát?

Mi miért adunk hálát? Könnyen tudunk hálát adni azért, ami jó: az egészségért, az örömért, a jólétért, a termésért, a gyerekeinkért. Bár sajnos azt tapasztalom, hogy ezekért sem adunk mindenkor hálát. A rosszért, a betegségért, a nehézségért nagyon nehezen tudunk hálát adni. Az ószövetségi Jób mindent elveszített – földi javait, tíz

• *folytatás a 3. oldalon* •

6 *Körkép nyári táborainkról*

10 *Jubilált a marosvásárhelyi gyülekezet*

12 *Aratási hálaadó ünnepünk*

Krónika

Luther-rózsa Kézdivásárhelyen

Augusztus 19-én Lőrincz István nyugalmazott gépészmérnök látogatta meg kézdivásárhelyi gyülekezetünket. Az istentisztelet keretében ünnepélyesen megajándékozta közösségünket az általa faragott Luther-rózsával, majd az eddig elkészített Luther-rózsáiról beszélt. Megemlítette, hogy a háromfalusi és a sepsiszentgyörgyi gyülekezet után a kézdivásárhelyi az ötödik, amelyet megajándékozott.

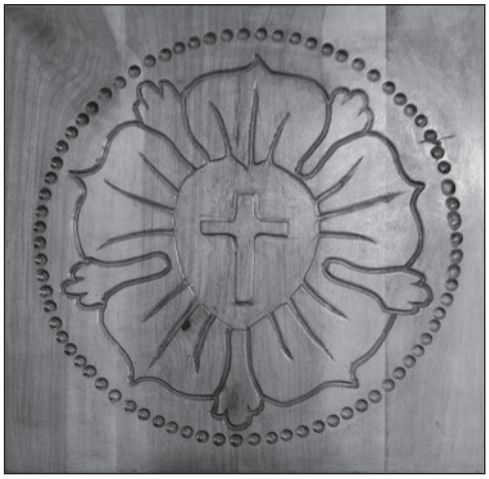

Ezt követően felolvasta Luther írását a jelkép szimbolikájáról: *„Minthogy tudni szeretnétek, hogy pecsétem jól sikerült-e, elmondom, milyen gondolatokat akartam pecsétnyomómon, teológiám ismertetőjegyén megmintázni. Benne kellett lennie elsősorban a keresztnek: Fekete kereszt a szívben, amelynek természetes színűnek (piros szív) kellene lennie, hogy állandóan emlékeztessen a Megfeszítettbe vetett hit boldogító hatalmára, mert akkor leszünk igaz emberek, ha szívből hiszünk. Ez a kereszt fekete ugyan, megöl és fájdalmat okoz, de meghagyja a szívet eredeti színében, nem semmisíti meg a természetet, hanem életben tartja... Az ilyen szív fehér rózsán pihen. Azt jelenti ez, hogy a hit örömöt, vigasztalást és békességet terem, tehát viruló fehér rózsákon vezérel bennünket. Nem úgy adja a békét és örömöt, mint a világ! Ezért kell fehérnek és nem pirosnak lennie a rózsának. Mert a fehér a lelkek és az angyalok színe. Ez a rózsa égszínkék mezőben virul, mert az ilyen lelki és hitbéli öröm az eljövendő öröm előhírnöke már most a hitben élve és reménységben hordozva. De még nem az igazi öröm. Ezt a mezőt aranygyűrű veszi körül. Az ilyen boldogság ugyanis örökké tart a mennyben, nincs vége, drágább minden örömnél és vagyonnál, ahogyan az arany a legnemesebb és legdrágább ásvány."*

A gépészmérnök Simon Gyöngyike kántor kíséretével néhány egyházi énekkel is megajándékozta a jelenlévőket. Örömre adott okot az is, hogy az istentiszteleti alkalomra elkészültek a templomi padokra a párnák Berszány Tibor, a Bertis-üzletlánc tulajdonosának anyagi támogatásának és Imreh Zsombor felügyelő ügyintézésének köszönhetően, valamint az oltári terítők az asszonytestvérek jóvoltából.

Végh Nimród

Szórványvasárnap Csíkszeredában

Már hagyományosnak tekinthető az évi szórványvasárnap megtartása a csíkszeredai evangélikus egyházközségben, ugyanis az idei volt a 9. alkalom, melyre szeptember 2-án, vasárnap került sor. Minden Hargita megyében élő, nálunk nyilvántartott egyháztag értesítést és meghívást kapott erre az alkalomra, és pozitívan viszonyultak is hozzá, az elvárásnak megfelelő számban.

Az alkalomra Gödri Alpárt, a tatrangi evangélikus lelkipásztort hívtuk meg igehirdetési szolgálatra, aki a perikópa előírása szerint 1 Thesszalónika 1,2–10 alapján hirdette Isten igéjét. Osztozom véleményével, mely szerint Isten csodálatos módon ezen ige által kívánt szólni – akkor és ott –, és „jobb igét" választani ő nem tudott volna. Remélem, az alkalom megerősítés lehetett abban a hitben és reménységben, hogy egy gyülekezet nem számszerűségében, térbeli, helyi megosztottságában rejlik, hanem: „gondolunk a mi Istenünk és Atyánk színe előtt *hitből eredő munkátokra, szeretetből jövő fáradozásotokra*, és a mi Urunk Jézus Krisztus felől táplált *reménységetek állhatatosságára;* mivel tudjuk, Istentől szeretett testvéreink, hogy választottak vagytok" (1Thessz 1).

Közösségi élmény volt Máthé Vilma Johann Sebastian Bach műveiből összeállított orgonakoncertjét hallgatni, az istentisztelet utáni szeretetvendégség pedig alkalom volt arra, hogy kötetlenül megosszuk egymással a legutóbbi találkozás óta eltelt időszak örömteli, esetleg fájdalmas történéseit.

Tamás János

EVANGÉLIKUS HARANGSZÓ

Szerkesztőbizottsági elnök: Adorjáni Dezső Zoltán
Szerkesztőbizottsági titkár: Tóth Zoltán
Szerkesztőbizottság: Fehér Attila, Fejér Olivér, Fogarasi Szép Krisztina, Gödri Alpár, Hankó Szilamér, Kerékgyártó Imola, Koszta István, Krajnik-Nagy Károly
Műszaki szerkesztő: Virág Péter. Korrektor: Jakab Márta
Lapterv: IDEA PLUS – Könczey Elemér, Fazakas Botond
Nyomdai munkálatok: Idea Nyomda, Kolozsvár
Igazgató: Nagy Péter

Cím: 400105 Kolozsvár, 1989. december 21. sugárút 1.
Tel./fax: 0264 593897, 0264 596614
E-mail: evharangszo@yahoo.com – *www.evangelikus.net*

ISSN 1844 – 1793

Támogatók:
BGA Zrt.
Communitas Alapítvány
Nordkirche Weltweit

Istennek legyen hála

• *folytatás az 1. oldalról* •

gyermekét és még egészségét is –, és ebben a helyzetben is hűséges marad Istenhez.

Az is megjelenik ebben az igében, hogy mindenkor. Tehát nem válogathatom meg a hálaadás idejét sem. Mindenért és mindenkor hálás kell lennem. A mindenkor hálás szív elégedett szív. Valójában ebben van lemérve, hogy mennyire tudunk hálásak lenni. Hálaadásunkat foglalhatjuk egyszerűen szavakba, de egész életünk kell hogy tükrözze, mi hálásak vagyunk Istennek mindenért. Oda kell szentelnünk életünket az Úr oltárán kedves hálaáldozatul.

Mit kaptunk Krisztustól, amiért hálásaknak kell lennünk? Ha látjuk, hogy mennyi mindent kaptunk Jézustól, akkor nagyobb esélyünk van a hálaadásra.

Először is kaptunk egy életet, amivel megajándékozott az Isten. Ez egy egyedi élet, ami teljesen egyedi, teljesen egyéni, személyre szabott. Az életünk drága ajándék, becsüljük meg, és adjunk hálát az Istennek.

Másodszor kaptuk bűneink bocsánatát. János apostol a bűneink bocsánatát feltételhez szabja: „Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonoszságtól" (1János 1,9). Egyszer valaki súlyos vétket követett el. Elment a lelkigondozójához, és elmondta, úgy érzi, hogy Isten nem tudja ezt megbocsátani, olyan súlyos vétket követett el. A lelkigondozó kinyitotta a Bibliát az előbb említett helyhez, és ezt kérdezte: „Oda van írva, hogy kivétel az a súlyos bűn, amit elkövettél?" Arra van bocsánat, amit megvallunk. Éljünk ezzel a lehetőséggel, és mindenkor jöjjünk mennyei Atyánk elé megvallva bűneinket, teljes bűnbocsánatot nyerve.

Harmadszor pedig naponta jöhetünk Isten elé, és személyes kapcsolatban lehetünk Vele. Lelki testvéreinkkel való közösség is nagy áldás, viszont drága megváltónkkal való kapcsolatunk még több áldást tartogat számunkra. A napi kapcsolat Istennel életemben, családom életében, gyülekezetemben sok áldásban részesíthet.

A következő ajándék, amit Isten Krisztus által nekünk ad, az örök élet. „Hiszen kegyelemből van üdvösségetek a hit által, és ez nem tőletek van: Isten ajándéka ez" (Efézus 2,8) – így vélekedik Pál apostol. Isten ajándékba adja, nem tehetünk mi mást, csak elfogadjuk ezt az ajándékot, és hálából neki szolgálunk.

Az Istennel való kapcsolatról mondja Pál apostol a fő igénk ötödik versében, hogy „mindenben meggazdagodtatok". Valóban, Krisztusban sok áldásban részesülünk és nagy gazdagságban. Akinek Krisztusa van, annak mindene van. Ezért mondja Jézus Krisztus a Hegyi Beszédben: „De keressétek először az Ő országát és igazságát, és ezek (élelem, ruházat) is mind ráadásul megadatnak nektek. Ráadásként adja Isten a földi javakat a mennyeiek mellé."

Isten az, aki életet, mennyei áldásokat, mennyországot, családot, testvéreket, földi javakat adott nekünk, mindenkor adjunk hálát ezért.

Deák Bálint

Veszélyben a fazekasvarsándi templom

Fazekasvarsánd területén kétszázhuszonhat éve hirdeti evangélikus templom a gondviselő Isten jelenlétét. A jelenlegi templom idén száztíz éves. E hosszú évszázad alatt az épület sok örömteli esemény, keresztelő, esküvő, karácsonyi, húsvéti, pünkösdi és anyák napi istentisztelet otthona volt, valamint a gyász és bánat terhe alatt roskadozók vigasztalódásának is a helye lehetett. Az élő Ige, Krisztus evangéliuma itt szólt és szól – felekezeti hovatartozástól függetlenül – mindenkihez szeretetről, újrakezdésről, megbocsátásról, békességről és feltámadásról.

Az épület kisebb-nagyobb javításaira korábban is sor került, de idén száztíz éves templomunk nagyobb törődést, fontos beavatkozást igényel. A templomnak mind a külseje, mind a belseje felújításra szorul. A Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház püspökségének köszönhetően az egyházközség nagy anyagi támogatást kapott a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-től, amelynek köszönhetően elkezdődött a torony és a templomhajó héjazatának felújítása. A munkálatok kezdete során viszont egy nagy gond került napvilágra. A messziről is látható toronysüveget, Fazekasvarsánd szimbólumát a szú és a viharok olyannyira tönkretették, hogy életveszélyessé vált. Mielőbb ki kell cserélnünk a megrongálódott faszerkezetet. Így az egész eddigi koncepciót újra kellett tervezni, és az egyházközséget terhelő költségek a gyülekezet önerejéhez képest óriásivá nőttek.

Ehhez kérjük mindannyiuk anyagi, fizikai és lelki támogatását is!

Minden támogatást a jövő nemzedékek nevében is köszönünk, és Isten gazdag áldását kérjük támogatóinkra!

Kalit Eszter

Számlatulajdonos neve: Biserica Evanghelica-Lutherana din Romania - Parohia Olari
IBAN: RO48BTRL00201205A18278XX
Bank: Banca Transilvania
Megjegyzés: Donatie pt. reparatii biserica

Felújított homlokzat

Idén májusban sikerült megvalósítani azt a tervet, amit a kiskapusi magyar evangélikus-lutheránus gyülekezet már tavaj óta dédelgetett, a templom homlokzatának felújítását. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma jóvoltából sikerült annyi pénzt megpályázni, ami fedezi az anyag és munkadíj költségeit. Viszont az épület műemlék, ezért engedélyekre, tervekre volt szükség. A munka szakemberek (építész, topográfus, restaurátor) bevonásával készült. A megvalósításhoz szükséges papírmunka is elég sokba került, több hónapnyi utánajárás és várakozás gyümölcsekén május első hetében a kivitelező hozzákezdhetett a régi vakolat leveréséhez. A restaurátor régi középkori falmaradványokat, farkasfogmotívumot, illetve a régi harangtorony befalazott ablakait, valamint egy régi román kori befalazott boltívet hozott felszínre, és javaslatára teljesen más vakolási eljárással fogtunk a munkához. A XIII. századi templomrész jól elkülöníthető a későbbi templomhajótól, ezért az értékesebb templomrészt nem vakolták simára, mint szokás vagy divatos, vagy kinézetre kellemesebb, hanem vékony meszes vakolattal vonták be, követve a tégla és fal domborulatait, így megőrizve a középkori formát, jellegzetességet, eszmei és épített értéket. Ez a falrész, homlokzati rész más színnel is kihangsúlyozták a kivitelezés során. A kőművesmunka mellett a templom zsindelytetejének és a templomtorony keresztjének felújítása, festése is megtörtént, speciális nedvesség- és fényvédő lakkot alkalmazva, illetve a vörösréz keresztet befestették. A munka végeztével helyére került a templom éjszakai díszkivilágítása is. A homlokzati rész megfeketedett cserepeit speciális festékkel kenték be. A gyors és minőségi munkáért elsősorban Istennek vagyunk hálásak, de a kivitelező csapatnak is.

Adja Isten, hogy a felújított templom még több vonzerőt jelentsen a hívő emberek számára, hogy ne csak egy felújított épületet, műemléket, megmentett épített örökséget lássanak benne, hanem az imádság házát, az Istennel való találkozásnak a helyét. Soli Deo Gloria! Egyedül Istené a dicsőség!

Horváth Csaba

Nagyváradi nyár

Az evangélikus egyházközség életét az elmúlt hónapokban az építkezés jellemezte a leginkább. Lelki erősödésre alkalmas istentiszteletek, testvérgyülekezeti találkozások, ünnepi alkalmak és önkéntes szolgálat keretében kapcsolódtak be aktív tagjaink a hitélet szervezésébe, terveink megvalósításába.

A Varadinum 2018 lehetőséget adott a debreceni evangélikus testvérgyülekezettel való kapcsolatunk szorosabbá fűzésére. Asztalos Richárd debreceni evangélikus lelkész igehirdetése, Abaffy Zoltán zsinati elnök köszöntőbeszéde, Mészáros János magánénekes műsora, az evangélikus óvoda gyerekeinek éneklése és az ízletesre főzött bográcsos megteremtették a lelki-testi erősödés feltételeit.

Ezt követően kezdődött el a templom udvarán levő régi magtárnak a lebontása. A közel 300 m^2-es épületet a presbitérium döntése alapján magunk kezdtük el lebontani, önkéntes gyülekezeti tagok segítségével, hogy a megüresedett udvarrészre a gyülekezetnek imatermet, az evangélikus óvodának pedig torna- és dísztermet hozzunk létre.

A penzlini (Mecklenburg) evangélikus gyülekezettel már közel két évtizede tart a testvérgyülekezeti kapcsolat. Június utolsó hetében látogatott Váradra a penzlini testvérek csoportja lelkészük, Hartmuth Reincke vezetésével. A találkozás élmenydús kirándulással kezdődött a Tisza-tavi ökocentrumban, folytatódott Erdőbényén (Tokaj mellett) a Béres-birtok szőlősében, illetve Sárospatak és Tokaj megtekintésével. A magyar–német nyelvű istentisztelet, a közös szolgálat és az azt követő közebéd jelentették a találkozás kiemelkedő eseményét. Értékes színfoltja volt az Érköbölkúton lakó Rákóczi Lajos családjánál és ménesénél tett látogatás is.

Augusztus 20-án, nemzeti ünnepünk alkalmával Nagyvárad főterén gyűlt össze a magyarság maroknyi csoportja és történelmi egyházaink képviselete, hogy kenyeret szenteljen, nemzetünkért imát mondjon, és reá Istentől áldást kérjen.

A hónap utolsó napjaiban tett látogatást közösségünkben a legrégebbi testvérgyülekezetünk a kampeni (Hollandia) evangélikus-református egyházközség képviselője, Jonnie Bosch. E kapcsolatnak köszönhetően nemcsak terveink, de beteg vagy bajba került egyháztagjaink is komoly anyagi segítségben részesültek, részesülnek.

A nyári hónapokban három olyan fiatal pár is házasságot kötött templomunkban, akik közül egyik fél sem volt evangélikus. Ez bizonyítja azt, hogy neogótikus templomunk a nem evangélikus váradiak számára is vonzó és fontos színhely.

Végül köszönetet szeretnék mondani mindazon gyülekezeti tagoknak, akik váradi szolgálatom 20. évfordulóján, valamint 50. születésnapom alkalmával felköszöntöttek, és szeretetvendégséget szerveztek. Isten gazdag áldása legyen életükön és egész evangélikus egyházunkon!

Mátyás Attila

Tanévnyitók

Négyfalu, Hosszúfalu-Alszeg

A négyfalusi George Moroianu Középiskola 2018/2019-es tanévnyitó ünnepsége hagyományosan Daragus Endre tiszteletes úr áldásával kezdődött a hosszúfalu-alszegi templomban.

Az evangélikus bibliaolvasó útmutató napi igéjére alapozva arra biztatta a tiszteletes úr a jelenlevőket, hogy Jézus tanácsa szerint „Ne nyugtalankodjék a ti szívetek: higyjetek Istenben, és higyjetek én bennem" (János 14–17).

Ez érvényes minden szülőre, diákra, pedagógusra, hiszen az új év minden emberben új reményeket szül, új aggodalmak, félelmek fogalmazódnak meg. Ezért jó, hogy Jézusba vetett hittel, rá támaszkodva, minden gondunkat rábízva induljunk neki az újnak. Nem nyugtalankodik a szívünk még akkor sem, ha a világ olyat hoz, ami más, ami ellentmond értékrendünknek, ami szokatlan, mert tudjuk, hogy aki hisz Istenben, annak minden a javára van.

Miután elénekeltük a *Pásztorunk a Jézus* című éneket, amelyet már himnuszként ismer minden gyermek, Gábor Kinga igazgatónő szeretettel köszöntötte a jelenlevőket, különös figyelmet fordítva iskolánk legkisebbjeire, az előkészítő osztályosokra és az új pedagóguskollégákra. Az igazgatónő kihangsúlyozta, hogy iskolánk a gyermekközpontú, minőségi oktatáson alapszik. Az idei tanévet 145 magyar diákkal kezdjük, akiket 19 pedagógus irányít, csiszol mint gyémántot értékes ékszerré. Intézményünkben a nevelés, oktatás mellett a hagyományőrzés komoly cél, ugyanakkor a kisújszállási testvériskola kapcsolatának az ápolása is.

Az előkészítő osztályt 17 kisdiák kezdi Balázs Rita tanító néni vezetésével, aki nagy szeretettel fogadta diákjait. A *Hívogat az iskola* című dallal és csengőszóval tette még ünnepélyesebbé az alkalmat.

A második osztályos diáklány szavalatának üzenetével kezdjük az új tanévet:

„tanulni kell magyarul és világul,
tanulni kell mindazt, ami kitárul,
ami világít, ami jel:
tanulni kell, szeretni kell."

(Nemes Nagy Ágnes: *Tanulni kell)*

A George Moroianu Középiskola igazgatósága és tantestülete mindenkinek sikeres tanévet kíván.

Manta Gyöngyi
Szitás Mária

Megnyílt az evangélikus óvoda is

Az idén immár 19. alkalommal nyitotta meg kapuit a nagyváradi evangélikus-lutheránus óvoda. Az evangélikus egyház által biztosított épületben működünk, melynek tágas és világos termei kiválóan megfelelnek az óvodai oktatás feltételeinek. Jelenleg 80 gyermek jár intézményünkbe, három csoportban: egy kicsi és két vegyes csoporttal működünk. A három óvó nénit négy dadus segíti. Oktatási-nevelési programunk a gyermekközpontúságon alapszik.

Az évek során az ide járó gyermekek kipróbálhatták magukat a balett terén, ismerkedhettek a képzőművészetekkel. Az utóbbi két évben az igényes zeneoktatás a művészeti nevelésünk alapja. Egyik csoportunkban a német nyelvvel ismerkednek a gyerekek a *Deutsch mit Musik* módszer segítségével, másikban pedig angol foglalkozás van. A román nyelvvel való első találkozás szintén nagyon fontos a majdani iskolai követelmények miatt. Éppen ezért hetente kétszer lehetőséget biztosítunk az iskolába készülő gyerekeknek kiegészítő román foglalkozáson való részvételre.

A 2016/2017-es tanévet két nagyon fontos esemény tette számunkra felejthetetlenné. Októberben került sor az óvodakertünk avatójára, amelyen kitüntetett minket részvételével Bálint Gazda, a projekt megálmodója.

A másik kiemelkedő esemény a jótékonysági futóverseny volt. A nevezési díjakat a Yuppi-tábornak adományoztuk, hogy az évente megrendezett tábor költségeire fordítsák. Ha csak egy csepp is a tengerben ez a segítség, úgy gondoljuk, hogy minden csepp számít.

Mátyás Judit

Nyári táboraink

„Légy erős és bátor” a Garcsin völgyében

2018. augusztus 28. és 31. között egy év kimaradás után ismét megszerveztük a gyerektábort. Idén a Pünkösdi Rózsa menedékházban, a barcasági Garcsin völgyében a KOEN Alapítvány programja szerint „Állati küldetés” volt a témája. Tizenhat gyermek vett részt a táborunkban különböző korcsoportokban, de ennek ellenére mindenki megtalálta a helyét és a barátját.

Minden nap élénkítő tornaórával indult, közös reggeli, ebéd, vacsora, bibliai történetek, éneklés, kézimunkák, bibliai totó, foci, méta, társasjátékozás, kirándulás került még terítékre. Utolsó este közös tábortűz körüli énekléssel búcsúztunk a tábortól és egymástól. Mivel a tábor idején olyan sokat gyakoroltuk a métajátékot, a gyermekek utolsó nap kihívták egy párviadalra a szülőket. A közös játék csak fokozta az amúgy is vidám hangulatot és a gyermekek örömét.

A gyermektábor vasárnapi istentisztelettel, ünnepi műsorral zárult, ahol a nagyobb gyerekek árnyjátékkal mutatták be az alapigét – a tékozló fiú történetét –, majd a hirdetések után a tanult énekekkel és aranymondásokkal tették szebbé a napunkat. Ezt követően híveink egy

közös szeretetvendégségen vettek részt a gyülekezeti termünkben. Hálásan köszönjük a házigazdának és családjának a sok finom ételt, melyeket nap mint nap gondosan elkészítettek számunkra. Köszönjük a szülőknek a bizalmat, hogy elengedték és ránk bízták gyermekeiket.

Bencze Orsolya

Simonyifalva

Isten kegyelméből július végén ez évben is megtarthattuk keresztény művészeti táborunkat. Kladova völgyének gyönyörű tájain, a természet csendjében, Isten jelenlétében töltöttünk el együtt egy hetet. A részt vevő 37 gyermek nagyrészt Simonyifalváról és környékéről, valamint szórványgyülekezeteinkből érkezett.

Délelőttönként Isten igéje köré gyűlve énekeltünk, imádkoztunk és tanulmányoztuk Józsué könyvét. Megértettük, hogy Isten teljes győzelmet ad nekünk a bűn felett, ha mi erre nyitottak vagyunk. Izrael népe azért győzött, mert hittek az Úr szavának, amelyet Józsuénak mondott, és engedelmeskedtek annak. Ma is a bűn feletti győzelem kulcsa az engedelmességgel párosuló hit.

Az áhitatok után zajlottak a képzőművészeti tevékenységek. A gyermekeket Brittich Erzsébet művésznő beavatta a linóleummetszés titkaiba. Emellett kipróbálhatták az akrillal való festést, a pasztellezést, illetve a szén-, grafit- és tusrajzot. Készültek csendéletek, tájképek, kollázsok és linómetszetek.

A szabadidőt közösségformáló játékok, sporttevékenységek, séták, társasjátékok, beszélgetések tették gazdagabbá.

Délutánonként kis csoportokban elmélyítettük, és próbáltuk személyessé tenni a reggeli áhítat üzeneteit. Ezután következett a zenei foglalkozás, melynek keretében a gyermekek gitározni tanulhattak kezdő, illetve haladó szinten, vagy kipróbálhattak öt különböző fajta furulyát.

Hálásak vagyunk Istennek, amiért lehetővé tette ennek a tábornak a megszervezését. Ő megadta, hogy anyagi támogatást is kapjunk rá az Emberi Erőforrás Minisztériumától és a Communitas Alapítványtól, de besegítettek a szülők, a gyülekezeteink tagjai és önkéntesek is.

Örülünk annak, hogy mindenki élményekkel, tudással és új barátokkal gazdagodva térhetett haza. Hisszük, hogy az elhintett mag a megfelelő időben gyümölcsöt terem. Soli Deo Gloria!

Deák Bálint

agnus
RADIO 88.3 FM
www.agnusradio.ro

A konfirmandus család

Szeptember 5-én kezdődött a már hagyományos Tatrangi Országos Konfirmandus Tábor. Idén 18-cal több résztvevő jelentkezett, így a táborozók létszáma 94 személyre gyarapodott.

Az első nap az elhelyezkedésről, az ismerkedésről szólt. Miután mindenki megtalálta a maga helyét, a tábor nyitóakkordjaként elkezdődött az áhítat, amelyet a tábor házigazdája tartott meg a 2 Timóteus 1,14 alapján.

A második napot Kajcsa Loránd teológushallgató áhítata indította el. A reggeli elköltése után a táborozók meghallgatták Ambrus Attila, a Brassói Lapok főszerkesztőjének előadását a telefonhasználatról. Sok érdekes és tanulságos gondolat hangzott el, hogy miként lehet úgy használni a telefont, hogy az ne függőséget okozzon, hanem hasznos eszköz legyen. Az előadó azt is kiemelte, a telefonfüggőség még a legkisebb társadalmi sejtet, a családot is képes szétrombolni. Ebéd után a Tekergő Meseösvény Egyesület tagjai foglalták le az ifjak figyelmét különböző kézműves foglalkozásokkal, illetve tanulságos interaktív tanmesékkel. Az esti áhítatot Borhaci Dávid teológiai hallgató tartotta meg.

Péntek reggel Zelenák József esperes áhítata után Incze Zsolt református esperes a család fontosságáról beszélt.

Az esti áhítaton Végh Nimród teológiai hallgató arra hívta fel a figyelmet, nem mindegy, hogy az ige magja milyen talajt talál magának.

Szombaton – a mindennapos reggeli torna után, melyet Fóris Noémi türkösi táborozó vezetett – a táborozók felszerelkeztek a hagyományos túrára, és 10 óra után a sereg elindult meghódítani a Muszka-asztalt. A jó, kiadós séta után megpihent a már összeszokott sereg, és meghallgatta Bencze Nimród áhítatát. A délutáni órákban ismét a sporton volt a főhangsúly. Erzse Zsolt teológushallgató áhítata után a gyülekezet nőszövetsége vacsorára kemencében sült pizzával lepte meg a táborlakókat.

Utolsó nap az oltári szolgálatokat Bencze Nimród lelkész és Erzse Zsolt teológiai hallgató végezte. Az igehirdetésben Koszta István elmondta, nem mindegy, hogy az életben melyik oldalt választjuk. Fontos jól dönteni, és érdemes a nagy család, az egyház sorait erősíteni.

Köszönet illeti a tatrangi nőszövetséget és presbitériumot, akik rengeteget fáradoztak azért, hogy a lelki táplálék mellett bőséges és finom ételekkel kínálják a résztvevőket. Ugyancsak köszönet illeti az önkénteseket, akik nélkül sokkal nehezebb lenne lebonyolítani a tábori teendőket.

A harmadik konfitábor után bátran borítékolni lehet, van értelme és értéke ezeknek az alkalmaknak, hiszen azon kívül, hogy egyre többen jelentkeznek, a fiatalok összebarátkoznak, közösségben gondolkodnak, és kedvet kapnak részt venni, vagy akár munkatársai lenni az egyháznak.

Azt is el kell mondani, a közhiedelem ellenére a szervezők nem maguknak és gyerekeiknek szervezik meg a hasonló alkalmakat, hanem a nagy család, az egyház gyermekeinek próbálnak olyan tereket és alkalmakat biztosítani, ahol megízlelhetik, az egyház nem egy elszigetelt és exkluzív klub, ahová csak a kiváltságosak léphetnek be, hanem egy olyan közösség, ahol Jézus Krisztus parancsolatai érvényesülnek: a szeretet, az önzetlenség, az odafigyelés a másikra, a múltból kapott értékek megőrzése és a jövő építése.

A. G.

Erdély minden irányából a Szélrózsára

1800 megtett kilométer, 28 óra utazás, 105 résztvevő, naponta 14 000 megtett lépés, 5 nap és megszámlálhatatlan élmény – informatívan a felsorolt adatokkal jellemezhetnénk a Szélrózsára látogató erdélyi csoport útját.

Július 24-én, kedden délután Brassóból indultunk. Az ott találkozó hétfalusi, brassói és sepsiszentgyörgyi fiatalok két busszal két különböző irányba indultak Bük felé, hogy útközben felvehessék apácai és marosvásárhelyi, illetve fazekasvarsándi társaikat is.

A Brassóban elvált csapatunk tagjai további társainkkal kiegészülve szerdán délben újra együtt folytatták útjukat. Az ismert Szélrózsa-dalt átírva: Erdély minden irányából hozzád, a Szélrózsára érkeztünk. Hozzá érkeztünk Bükbe, hogy 5 napon keresztül közösségben legyünk egymással és vele. Csapatunk minden tagja – a rendezvény veteránjai és az új arcok egyaránt – hamar megbarátkozott a találkozó hangulatával. A reggeli közös hálók (áhítatok) után mindenki kedvére válogathatott a programok tömkelegéből. A fiúk többsége a focibajnokság mellett döntött, de volt, aki futóversenyre, buborékfocira, lasertagre jelentkezett. A lányok a kézműves foglalkozásokat kedvelték. Emellett mindenki megtalálta a számára érdekes, a korosztályát megszólító előadásokat is, az esti koncerteket pedig gyakran hajnalba nyúló beszélgetések követték.

Öt, élményekben gazdag nap után a vasárnapi istentiszteletet követően útnak indult csapatunk. A Szélrózsán eltöltött idő kiváló lehetőségnek bizonyult arra, hogy a fiatalok összeszokott csapattá váljanak, új barátságok alakuljanak ki, lelkileg feltöltődjenek és hitben erősödjenek.

Ezúton is szeretnénk megköszönni, hogy idén is a Szélrózsán lehettünk. Jövő nyáron pedig szeretettel várjuk az anyaországi fiatalokat az erdélyi Köz-Ép-Pont Ifjúsági Találkozóra.

Végh Nimród

• *folytatás a 18. oldalon* •

Bibliai hetek

Kolozsvár

Július 23–28. között a kolozsvári evangélikus egyházközség és a kolozsvári felsővárosi egyházközség közösen szervezték meg a vakációs bibliahetet 2–14 év közötti gyerekeknek. A KOEN Alapítvány által összeállított Állati küldetés című programtervezet képezte a közös bibliahét alapját. A program sikeresnek bizonyult, ugyanis közel 140 gyerek és 30 önkéntes vett részt az alkalmon. Minden napot közös áhítattal és énekléssel, énektanulással kezdtünk, majd a történeteket korosztályonként, négy csoportban dolgoztuk fel. Minden nap sikerült a gyerekeket vendégül látni, hiszen a megvásárolt kenyérre, a szülők és adakozók jóvoltából, mindig került vaj, pástétom, felvágott, lekvár, krémsajt, csokikrém. Az utolsó előtti nap pedig minden gyereknek nagy meglepetésben volt része, hiszen egy jókedvű adakozó mindenki számára elegendő palacsintát sütött, amelyeket az önkéntes asszonyok finomabbnál finomabb lekvárokkal kentek meg.

A bibliahét utolsó napján több mint száz gyerekkel a Kolozsvár szomszédságában levő állatsimogatóba látogattunk el, majd a napot este hattól közös istentisztelettel és a szülők estjével zártuk, amelynek keretében a gyerekek bemutatták mindazt, amiről tanultak.

Hálával tartozunk az Úrnak, hogy ilyen sok gyerek és szülő szívében ébresztett vágyat a közös együttlétre, az önkéntes fiataloknak és asszonyoknak, akik nap mint nap hűségesen jelen voltak és készségesen szolgáltak, az adakozóknak, akik hozzájárultak az étkeztetésekhez, a felhasznált fogyóanyagok beszerzéséhez.

A program az Emberi Erőforrások Minisztériumának támogatásával valósult meg.

Kerékgyártó Imola

Egyházmegyei konfirmandus bibliai hétvége, Zselyk, 2018. július 13–15.

Idei rendezvényünk középpontjában a CSALÁD állt és e köré építettük fel a napok témáit is. Ezért a tábor mottója a Józsué könyvéből vett ige, *„de én és az én házam népe az urat szolgáljuk”,* utalva a családon belüli keresztyén értékekre és a családon belüli egészséges szerepekre, ahol helyet kap a vallásosság és a Krisztusba vetett hit. A kolozsvári evangélikus-lutheránus egyházmegye több gyülekezetéből érkeztek fiatalok: Kolozsvár, Marosvásárhely, Kiskapus, Zselyk és Beszterce.

Az első napon a sátrak felállítását és az összerázó játékokat követően Horváth Csaba kiskapusi lelkész áhítatát hallgathatták meg a fiatalok, majd Wolf Nagy Ildikó, a kolozsvári Apáczai-líceum pszichológusa vezette fel az aznapi témát: *Egészséges családmodell vagy ideális modellcsalád?* Ezt követően a Szatmárról érkezett Sályi Róbert és Panna kézművesek vezették be a fiatalokat a bőrdíszkészítés, az agyagozás és cserépedény-készítés rejtelmeibe.

A *Hol van apa és anya? Hol az én testvérem? – A virtuális család* másnapi téma keretében a csoportok külön-külön összeállítottak egy-egy „családi fotót”, ami egyeseknél boldogságot, másoknál hiányt vagy feszültséget sugallt. Ezeket és üzenetüket közösen értékeltük ki.

A délután ismét a kézműves foglalkozásoké, majd a vetélkedőké volt. Az Erdélyi Magyar Csillagászati Egyesület három tagja – dr. Munzlinger Attila, Lőrincz Barnabás és Lőrincz Szabolcs – lenyűgöző előadásban és távcsöves észlelés révén mutatta be naprendszerünk főbb bolygóit.

A vasárnapi istentiszteleten megtisztelt jelenlétével Adorjáni Dezső Zoltán, a RELE püspöke, és igét hirdetett Fejér Olivér kolozsvári titkár-lelkész, aki a fiatalok segítségével különböző családmodellek bemutatásával fejtette ki a központi témát.

Kulcsszerepe volt a fiataloknak az istentisztelet liturgiájában is, ugyanis ők olvasták fel az aznapra szóló epistolai és evangéliumi igéket, valamint a közösen megszerkesztett nagyimádságot.

Sikeres és eredményes rendezvényt tudhatunk magunk mögött, ezért köszönetet mondunk támogatóinknak: a RELE Püspöki Hivatalának, a Kolozsvári Egyházmegye Esperesi Hivatalának, valamint az RMDSZ-nek és a Communitas Alapítványnak.

Tóth Zoltán Csaba

Marosvásárhely

Az első falevelek lehullottak, a vakáció búcsúzni készül, gyülekezetünk gyerekei viszont még egy kalandos hét elébe néznek: minden nyár utolsó hetében templomunkban bibliahetet szervezünk.

Hétfő reggel alig múlt kilenc óra, mikor az első gyerek kissé álmos szemekkel, de annál nagyobb kíváncsisággal lép be a kapun. Lassan társai is megérkeznek. Alig végeztük el a munkatársakkal az utolsó simításokat, tettük a helyére eszközeinket, mikor azt észleltük, hogy nem halljuk a saját hangunkat. A várva várt gyerekek mind megérkeztek, és különböző nyári élményeiket osztották meg egymással nem kis lelkesedéssel.

Hetünk témája a „küldetés" volt. Nagy szó, sok fejtegetést igényelt, de majdnem egy egész hét állt rendelkezésünkre.

Minden reggelt imádsággal kezdtünk, kérve Istenünket, hogy Ő maga szóljon hozzánk, a mi szívünk pedig kész legyen a befogadásra. Ezután játékfergeteg következett. Ügyességi próbákon kellett átmenniük fiúknak, lányoknak, igyekezve megszerezni a maximális pontszámot. Volt, amikor széket kellett felöltöztetniük, máskor mályvacukorral teletömött szájjal énekelniük, vagy éppen vizes lufival célba dobniuk.

Énekléssel, Isten dicséretével hangolódtunk rá a bibliai történetekre, üzenetekre. Megtudhattuk, ahhoz, hogy el tudjon küldeni minket Isten, feladatokkal tudjon ellátni, szükséges, hogy tudjuk, ki Ő, és kik vagyunk mi. Ezt pedig a Biblia árulja el nekünk. Józsuéval együtt mi is ráébredtünk, hogy mennyire fontos megtartani Istennek beszédét, ha a támogatását szeretnénk élvezni. A hét során a fiatalok színdarabjaiból azt is megértettük, hogy a bűnnek következménye van, de Jézus Krisztus áldozatának az elfogadásával megbocsátást nyerünk, illetve arról is hallottunk, hogy mit kell tennünk, ha megbántanak, megsértenek.

Utolsó nap Jézus tanítványaira bízott utolsó mondatait zártuk a szívünkbe. Megértettük, hogy tovább kell adnunk, amit Tőle hallottunk, és járnunk kell azokban a jócselekedetekben, amelyeket Ő elkészített a számunkra. Tulajdonképpen ez a küldetésünk.

Barkácsoltunk, papírt hajtogattunk, könyvecskét készítettünk, aranymondásokat tanultunk, finomakat ettünk, és különböző meglepetésekkel zárult a nap.

Hiszem, hogy jó útravalóval távozhattak a gyerekek, és indulhattak neki az új iskolaévnek.

Istennek legyen hála!

Kovács Zsuzsanna

Krizba

2012-ben szerveztük meg Krizbán először a vakációs bibliahetet. Az idén, 2018-ban, ez volt immár a hetedik, ahol az első vakációs bibliahét egykori résztvevői most már konfirmáció előtt állnak. Ők tízen utolsó alkalommal élvezhették a bibliahéten való részvételt. De reméljük, hogy jövőre ők fogják majd gazdagítani az önkéntesek csapatát.

A gyerekek nagy izgalommal várták már augusztus 6-át, hiszen ekkor vette kezdetét a „tábor". Közel harminc gyermek és hat fiatal önkéntes vett részt az alkalmakon. A nagymamák és anyukák gondoskodtak arról, hogy minden napra sok-sok finomság kerüljön az asztalra. A közös étkezések és programok napról napra közelebb hozták a gyermekeket egymáshoz. A bibliai történeteken keresztül sikerült közelebb kerüljünk nemcsak egymáshoz, de Istenhez is. Megtanultunk egymásra odafigyelni, csapatban dolgozni, ráhagyatkozni a csapattársunkra, és még azt is sikerült megtanulni, hogy az irigység (és nem csak) nagyon rossz dolgokra sarkallja az embert, és hajlamos letéríteni a helyes útról. Minden nap új énekeket, aranymondásokat tanultunk, szép és érdekes tárgyakat barkácsoltunk, és izgalmas csapatépítő játékoknak voltunk részesei és szereplői. Vasárnap a gyülekezet előtt, az istentisztelet keretében, a híveknek bemutattuk mindazt, amit tanultunk. Ezt követően szeretetvendégséget tartottunk a gyülekezeti teremben.

Hálás köszönet mindenkinek a sok segítségért, főként Istennek, hogy szép időt, erőt és segítőkész embereket rendelt mellénk!

Bencze Orsolya

www.evangelikus.net

Jubilált a marosvásárhelyi

„A rád bízott drága kincset őrizd meg” (2Tim 1,14)

MEGALAKULÁSÁNAK 200. ÉVFORDULÓJÁT ezzel a mottóval ünnepelte az elmúlt hét végén a marosvásárhelyi evangélikus-lutheránus gyülekezet.

A jubileumi ünnepség a Kultúrpalotában gálaesttel kezdődött, szombaton az evangélikus templomban hálaadó istentiszteleten Adorjáni Dezső Zoltán püspök hirdetett igét. Vasárnap a 10 órakor kezdődő istentiszteleten Veperdi Zoltán nyugalmazott lelkész szolgált, majd a Luther-házban kiállítás nyílt a gyülekezet 200 éves múltjának szemelvényeiből.

A Kultúrpalota nagytermében Fehér Attila esperes és Magos György felügyelő köszöntötték az ünneplőket, majd Molnár Tünde orgonaművész játéka után újabb köszöntések hangzottak el Adorjáni Dezső Zoltán püspök, Lupták György püspökhelyettes, Kelemen Hunor, az RMDSZ országos elnöke, Tóth László főkonzul és Maior Claudiu, a polgármester tanácsadója részéről. Az áhítatot Papp Noémi Melinda marosvásárhelyi lelkész tartotta, majd történelmi visszatekintés hangzott el az egyházközség 200 éves múltjáról.

A gálaest során elismerő okleveleket adtak át a marosvásárhelyi gyülekezeti tagoknak: Beyer Fülöp, Káden József és Molnár János egykori lelkipásztorok, Halmen József néhai felügyelő utódainak, továbbá a „keddi önkéntes csoport” tagjainak, post mortem néhai Fülöp Györgynek, Gödri Gyulának, Zippenfenig Jenőnek és Bodó Róbertnek.

Fehér Attila esperes e rangos esemény alkalmából Magos Györgyöt és Papp Noémi Melindát tüntette ki. Claudiu

Ez a jubileumi nap az emlékezés mellett a hálaadás napja is. Hálaadás Istennek, a reformációért, a megmaradásért, azért, hogy ma itt ebben a történelmi városban minden nehézség, megpróbáltatás ellenére, a mai kedvezőtlen történelmi kontextusban, mégis van egy magyar–német lutheránus közösség. Egy életképes, pozitív kisugárzású gyülekezet, ami azt is jelenti, hogy itt élő hit van. Azt jelenti, hogy a 21. században is megélhetjük itt ebben a gyülekezetben a Szentlélek teremtő, éltető csodáját. Mert mi biztosítja az Egyház létét? Mi adja az egyház, a gyülekezet megmaradá-

gyülekezet (1818–2018)

Maior, a polgármester tanácsadója Papp Noémi Melindát Amici Urbis díjban részesítette.

Az est során kiosztották a Reményik Sándor-díjakat is, ebben Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár és Magos György egyházmegyei felügyelő részesült.

Az est meghívottjaként Csíky Csaba karnagy vezényletével fellépett a Musica Humana női kamarakórus, továbbá a miskolci Luther-kórus, énekkarvezetőjük Halmai Mária volt, zongorán kísért dr. Kígyóssy Zsuzsa. A gálaműsort az egyházközség gyerekeinek előadása zárta.

Szombaton hálaadó istentiszteleten új orgonát és a 200 év alatt itt szolgáló lelkipásztorok nevét feltüntető emléktáblát szentelt fel Adorjáni Dezső Zoltán püspök.

Istentisztelet után Soltész Miklós államtitkár a családról tartott tartalmas előadást a család éve jegyében. Ezt követte a Kolozsvári Lutheránus Egyházmegye közgyűlése.

A Luther-házban vasárnap kiállítással zárult a marosvásárhelyi evangélikus egyház 200. évfordulójára szervezett rendezvénysorozat. Időutazás, amiről álmodtak, és nagyszerű szakemberek, egyházmegyei emberek és barátok segítségével sikerült megvalósítani – mondta Papp Noémi evangélikus lelkész a kiállítás megnyitóján.

A kiállítás dokumentációját Kovács Zsuzsanna gyülekezeti pedagógusnak a segítségével készítették elő, a fényképek Karácsony István, a szerkesztés Orbán Tibor munkáját dicséri. Az anyagi támogatás a BGA Zrt.-nek és az Emberi Erőforrások Minisztériumának köszönhető.

A Kolozsvári Evangélikus-Lutheránus Egyházmegye közgyűlésének is a jubiláló marosvásárhelyi evangélikus-lutheránus egyházközség adott otthont.

sát? Nem csupán a múlt, az emlékezés, hanem az, hogy a jelenben is az Egyház legyen és maradjon „élő egyház”. Az Úr Jézus Krisztus azért hívta létre az Ő egyházát, hogy annak legyen Élete és ebből az új és örök életből adjon az embereknek.

Kedves testvéreim, egy szép és Istentől megáldott, lelkiekben gazdag jövőt kívánok nektek és kívánok magunknak, egyházunknak itt Erdélyben, a Bánságban és a Parciumban!

Adorjáni Dezső Zoltán püspök köszöntőjéből

Végh Nimród felvételei

Aratási hálaadó ünnepünk

BENKŐ TÍMEA

AZ ARATÁSI HÁLAADÓ ÜNNEP a legtöbb gyülekezetünkben már régi hagyomány. Ilyenkor roskadozik az oltár vagy az erre a célra külön előkészített kis asztal a legkülönfélébb terménytől, mellyel azt a gazdagságot akarjuk kifejezni, amivel minket a gondviselő Isten megajándékozott. Különösen személyes lehet az ünnep, ha ilyenkor nem távoli vidékekről hozzánk szállított íztelen, szagtalan zöldségeket és gyümölcsöket viszünk be Isten házába, hanem igyekszünk saját környezetünkből, talán a gyülekezeti tagok kertjéből vagy legalább a régióban gazdálkodó őstermelőktől beszerezni az ünnepi oltárt díszítő zöldséget, gyümölcsöt, bort, búzát, friss kenyeret. Bárhogyan is készüljünk az aratási-betakarítási, néhol ehhez még hozzákapcsolt szüreti hálaadási istentiszteletre, ne feledjük, hogy a templomba elvitt termények nem csupán díszítik az istentisztelet helyét. Az oltárra helyezett termények régi hálaáldozat maradványát őrzik, melyek emlékeztetnek minket arra, hogy Isten bőkezűségéből ízlelhetjük munkánk gyümölcsét.

Már a bibliai őstörténetekben, Káin és Ábel példájában ott találjuk a hálaáldozatot mint a termésért, a munka gyümölcséért való hálaadás kifejezését. A zsidó hagyományban később két hálaadó ünnep alakult ki: a pünkösdi aratási hálaadó ünnep, melyen főként a gabonáért adtak hálát Istennek, és a második, a lombsátrak ünnepe, melyen a bort és általában minden más termést, gyümölcsöt megköszöntek a Mindenhatónak. Az ősegyházban a 3. század óta ismert az aratási hálaadó ünnep, bár nem került be kötelező érvényű ünnepként a liturgikus év rendjébe, mivel nem kapcsolódik üdvtörténeti eseményhez. A 8. századra vezethetők vissza a „kántorböjtnek" nevezett, negyedévenként megtartott hálaadó könyörgések. A kántorböjt elnevezés nem a kántori szolgálatot végzők böjtölésére vonatkozik, hanem ez a könyörgési napoknak a negyedévre utaló latin megnevezéséből (quattor tempora) származtatott magyar megnevezés. A kántorböjti napokon böjtöléssel egybekötött könyörgéseket tartottak, ahol hálát adtak mindazért a jóért, melyben az éppen eltelt negyedévben a közösségnek része lehetett. Másrészt ezeken a könyörgéseken Isten áldását kérték a következő negyedévre, könyörögtek az elvégzendő munka eredményességéért, a termésért, minden bajtól való védelemért. Ma már kevesen tudják, hogy a reformáció egyházai hosszú időn keresztül továbbra is ápolták, egyes egyházai mai napig megtartják a kántorböjti napokat (pl. Németországi Evangélikus Egyház). Az őszi kántorböjti nap helyet tartják meg evangélikusok és római katolikusok október első vasárnapján az aratási vagy terménybetakarítási hálaadó ünnepet. Római katolikus testvéreink hagyománya szerint ilyenkor a híveknek lehetőségük van a termény megáldására is, hasonlóan a december 27-i boráldáshoz vagy az ismertebb húsvéti ételáldáshoz.

Evangélikus közösségeinkben a termény vagy az eledel nyilvános istentiszteleten való megáldása nem szokás, de családi körben, a személyes lelkiségi gyakorlatban mi is hálát adunk étkezés előtt és után a kirendelt élelemért, és sokak számára nem idegen, hogy a kenyérszelő kés pengéjével keresztet rajzolva a kenyérre a Szentháromságistent magasztalják az ő jóságos adományáért (*Az Atya, Fiú, Szentlélek Isten nevében. Ámen!).* Az úgynevezett szeletelt kenyér korszakában persze egyre kevesebben ápolják ezt a szép lelkiséget. Éppen úgy szinte semmitmondóvá vált maga az új búzáért, új termésért és új borért való hálaadás is, hiszen ki tudja manapság, mikor sütnek az idei búzából először kenyeret? Régebben református testvéreink az új búzából őrölt lisztből sütött első kenyeret úrvacsorai kenyérként az Új kenyér vagy Új búzazsenge ünnepén vették magukhoz. Amikor januárban is vásárolható nyári vagy őszi szezongyümölcs és zöldség, hányan érezzük igazán annak jelentőségét, hogy illatos friss paradicsomból készíthetünk salátát, hogy illatos szőlővel és lágy kenyérrel csillapíthatjuk éhségünket? Hányan éljük át annak jelentőségét, hogy aratási hálaadó ünnepen valóban friss gyümölcs, zöldség, friss kenyér és szőlő kerülhet az Úr asztalára, az oltárra? [...]

A reformáció idején a mise áldozati jellege miatt a liturgiából elhagyták az úgynevezett offertórium, azaz felajánlási részt, az idetartozó imádsággal. Annak ellenére történt ez így, hogy Luther hangsúlyozta, hogy Krisztus tökéletes engesztelőáldozata után Istennel szemben csak a hálaáldozatnak és magasztaló áldozatnak van jogosultsága, és emlékeztetett az ősegyház istentiszteletéből ismert hálaáldozat jellegű étel- és italadományok gyakorlatára. Luther egyenesen istenkáromlásnak nevezte az úrvacsora konszekrációja után felhangzó kijelentést: „Elődbe hozzuk, amit tőled kaptunk". Mivel a középkori egyház felcserélte, illetve átértelmezte ezt a fajta hálaáldozatot Krisztus testének és vérének áldozatával (miseáldozat értelmezése), elkerülhetetlen volt, hogy a protestáns egyház istentiszteletéből elhagyják ezt a különben teljesen jogos diakóniai elemet. [...]

A második világháború után kibontakozó istentiszteleti reformot követően néhány lutheránus egyházban ismét ott találjuk az úrvacsora-liturgiában liturgikus elemként a kenyér és bor felajánlását, mint az Isten jóságából kapott javakból Istennek felajánlott hálaáldozatot. A változás annak köszönhető, hogy miközben a megújulás útját keresték, a teológusok felismerték, hogy helyesen értelmezve, a középkori miseáldozat jellegétől megtisztítva, a Teremtőtől kapott javak – kenyér és bor – felajánlásával az evangélikus liturgia ismét visszanyerhet egy régi, őskeresztény liturgiai elemet, mely ráadásul nem csupán a római katolikus, de az ortodox keresztényekkel is összeköt minket. [...]

Jó volna, ha a megszokás kényelméből ki tudnánk szabadulni, és őszinte hálával tudnánk Istenhez fordulni az aratási hálaadó istentiszteleten vagy a mindennapi alkalmakon, amikor családunk körében megszegjük a kenyeret, és hálaadással fogyasztanánk az egészséges, tápláló, jó ízű eledelt. És talán sikerül őszintén hálát adni az úrvacsorák alkalmával is a kenyérért és borért, a föld gyümölcséért és munkánk eredményéért, amit Isten irgalmasan használ, hogy az számunkra élet kenyere és üdvösség itala legyen.

Apácai diák hosszúfalusi iskolában

BARTALIS JÁNOS

BARTALIS JÁNOS *(Apáca, 1893. július 29. – Kolozsvár, 1976. december 18.): a kiváló költő, a szabadvers első erdélyi művelője egyházunk felügyelője volt. Születésének 125. évfordulójára hajdani iskolakezdésével emlékezünk. Önéletrajzi kötete* Az, aki én voltam *címmel 1972-ben jelent meg a Kriterion Kiadónál.*

Este kilenc óra tájt indultunk a két almásszürkével Hosszúfalu felé. Éjfélkor beértünk a botfalusi cukorgyárhoz, ahol egy vendéglő színjében szoktak a Brassó felé igyekvő szekerek megetetni és megpihenni. Mi is megálltunk, és enni dobtunk a lovaknak. Én kikecmeregtem a jó meleg sarjúból, és kinyújtóztattam meggémberedett és elzsibbadt tagjaimat. Hajnal felé indultunk tovább, neki Brassónak. Sietnünk kellett. Hosszúfalu Brassótól még jókora távolságra volt, idejében ott akartunk lenni.

Csutak Levente grafikája

Szürke, hűvös szeptemberi reggelre virradtunk. A Cenk Brassó felett alig rémlett. A távolabbi, Hétfalu fölötti havasokból meg éppen semmit sem lehetett látni. Riasztó, sötét, nagy, lomha fellegek jöttek. A szél egy-egy esőcseppet arcunkba csapott, majd mind sűrűbben vágott a zápor. Apám a lovakat nógatta.

Délelőtt tíz órára érkeztünk meg Hosszúfaluba nagy havas esőben. Én fejemre húztam a pokrócot, hogy ruhám át ne ázzék. Így nyargaltunk keresztül az egybeépült három falun, míg elértük az iskolát. A pokróc alól néha kikukucskáltam, de a falukból, amelyeken áthaladtunk, alig láttam valamit.

Az utcán mindenütt patakokban folyt a víz. A kanálisokban csobogott a piszkos lé.

Hosszúfaluban a szekeret beállítottuk az iskola közelében lévő kocsma udvarára, a lovakat bekötöttük az istállóba, megcsutakoltuk, majd enni tettünk nekik a jászolba.

Aztán bementünk az iskolába. Jelentkeztünk az igazgatónál. A hatalmas, nagy darab ember szívélyesen fogadott, és mindjárt intézkedett, hogy a holmikat rakjuk be az internátusba, ahol már megvolt a helyem.

Azonnal levizsgáztattak az első osztály anyagából. Két tantárgyból tettem felvételit: nyelvtanból és számtanból. Már nem emlékszem, miket kérdeztek és tudtam-e valamit, de átengedtek és beírtak a második osztályba. Az egész vizsgáztatás megvolt tíz perc alatt.

Ekkor csengettek ki szünetre. Az iskola megbolydult, a tanulósereg, amelybe annyira vágytam, kitódult az udvarra. Nagy zsivaj, eszeveszett futkározás töltötte be az udvart. Találkoztam Balázzsal és a kicsi Lazikával, akik nagyon megörültek, amikor megpillantottak az udvar sarkában. Elláttak tanácsokkal: jó volna, ha ugyanabba a hálószobába kerülnék, ahol ők vannak. De szólt a csengő újból, vége volt a tízpercnek. A tanulók dobogva-robogva mentek fel a lépcsőn, be az osztályaikba, s aztán csend lett.

Apám lefizette a különféle díjakat az irodában, és sietett vissza Brassóba, hogy még vásárolni tudjon a bolt részére. („Ne tegyem meg potyára a hosszú utat.") Elkísértem a szekérig, és kezet fogtunk. Ölelés, csók nem volt divat nálunk. Majd felugrott a szekérre, meghúzta a gyeplőt, rám nézett, és csak annyit mondott:

– Oztán tudod, mi a dolgod. Oztán ne fizessem hiába a sok drága pénzt!

Én csak annyit mondtam:

– Ne féljen, apám!

A szekér indult, de mielőtt még megrántották volna a lovak az istrángot, odamentem és átöleltem a két almásszürke nyakát, és kiesett a könnyem.

Aztán egy darabig még néztem, néztem hosszan a szekér után, míg el nem tűnt az utcakanyarban, és akkor, akkor, mint a csikó, nagyot ugrottam örömömben.

Diák voltam. [...]

A vastengős szekér – rajta apámmal – elzörgött a szemem elől, és én ott álltam még pár pillanatig a kocsma előtt, a járda szélén, és szívemet nagy örömök környékezték. Íme, elértem, amire vágytam, amiért két éven keresztül annyit sírtam és rimánkodtam.

De egyúttal nagy félelmek és szorongások is elővettek: mi lesz most velem? Vajon helyt tudok-e állani? Meg tudok-e birkózni a feladatokkal? Gyenge, sovány, lábadozó vagyok, most keltem ki a betegágyból. Hátha lever újból a betegség? De ennek nem szabad bekövetkeznie, mert akkor – jaj! Mert akkor – vége mindennek!

Apám jutott eszembe, amikor rám nézett hosszan, és a fejét csóválta. A szava is mindegyre visszariogott fülemben:

– Minek sietsz, te gyermek? Nem látod, alig állsz a lábadon? Várj még egy-két hetet, amíg megerősödsz. Vigyázz, nehogy rúdra kerüljön a bőröd!

De én nem vártam, én siettem, én biztos akartam lenni a dologban. Én ott akartam tudni már magam a hosszúfalusi polgári iskolában.

Most itt vagyok.

Elhatároztam, hogy nagyon erősen fogok tanulni. Ha a fejem kettőbe szakad is (ezt a kifejezést használtam akkor magamban), de mégis megmutatom, hogy érdemes vagyok az iskoláztatásra. Meg kell állnom a helyem. Lássa meg apám, lássa meg a pap, a tanító, lássa meg az egész világ, hogy megállom a helyem. [...]

Akiktől búcsút vettünk

KRAJNIK-NAGY KÁROLY

Gernot Nussbächer

(Brassó, 1939. aug. 22. – Brassó, 2018. jún. 21.)

Az utolsó erdélyi történész-levéltáros, aki egyaránt szívesen beszélte a német, román, magyar és latin nyelvet. A kolozsvári egyetem történelem–filozófia szakán 1962-ben végzett, utána 1986-ig a brassói állami levéltárban dolgozhatott. Ekkor Svájcba kivándorló rokonai miatt fegyelmi úton a megyei könyvtárba helyezték át.

25 könyve és több mint 100 tudományos dolgozata közül kiemelkednek Brassó város történetéről és Johannes Honterus munkásságáról szóló írásai, de elmélyülten foglalkozott a Barcaság és egész Erdély középkori történetével, a román–magyar–szász együttélést és interetnikus kapcsolatokat is beleértve.

Jelentősek a papírgyártás és a nyomdászat, valamint az erdélyi céhes világ történetéről szóló írásai is.

Paul Philippi

(Brassó, 1923. nov. 22. – Brassó, 2018. júl. 28.)

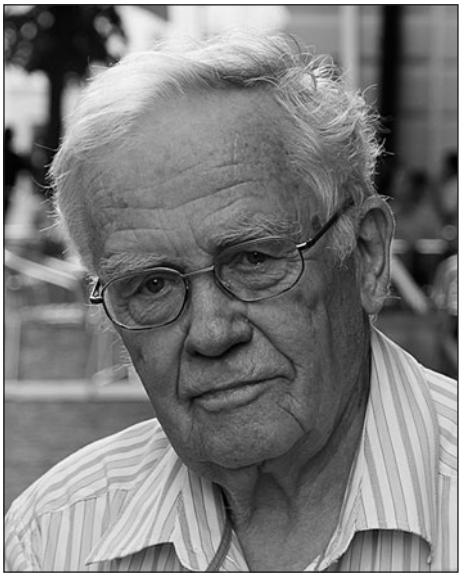

Teológiai professzor, a Romániai Németek Demokrata Fórumának egyik alapítója, később elnöke, majd tiszteletbeli elnöke volt.

A második világháború alatt, akárcsak az erdélyi szász ifjakat, őt is besorozták a német hadseregbe. Harcolt a keleti fronton. A háború végén amerikai hadifogságba esett.

Teológiai és történelmi tanulmányokat az erlangeni egyetemen folytatott. Doktorátusa megszerzése után másfél évtizedig a heidelbergi egyetem diakóniai intézetét vezette. Miután román állampolgárságát 1982-ben visszanyerte, állandó tanári állást is vállalhatott a nagyszebeni teológián.

Paul Philippi Nagyszeben díszpolgára és a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem díszdoktora volt.

Jancsik Pál

(Brassó, 1936. nov. 12. – Kolozsvár, 2018. júl. 4.)

Kolozsvári gyülekezetünk presbitere, jeles költő, műfordító és könyvszerkesztő szülővárosában érettségizett, majd a Babeş–Bolyai Tudományegyetemen 1959-ben magyartanári diplomát szerzett. Az első Forrás-nemzedéknek volt a tagja. Rövid ideig az Utunk hetilapnál, majd az Ifjúsági Könyvkiadónál dolgozott. 1970-től a Dacia Könyvkiadó szerkesztőjeként főként a Tanulók Könyvtára sorozatot gondozta. 1974-ben ő állította össze fiatal költőink műveiből a *Varázslataink* című antológiát.

Műfordítói tevékenysége is jelentős, a klasszikus és kortárs román líra és a klasszikus német líra avatott tolmácsolója volt. Számos népszerű gyermekverskötetnek is szerzője.

Utazás egy könyv és a borítója körül

Tamási Áronnak is tengeren, óceánon túlra, messzi idegenbe kellett „kitántorognia” ahhoz, hogy szállóigévé híresedett mondását – azért vagyunk a világban, hogy valahol otthon legyünk benne – talpraesett Ábele érzékeny hallásával egy életre megjegyezze. Hiányérzet, távolság, magány és nosztalgia egyenként sem csengenek túlságosan szívderítően, halmozottan pedig ugyanvalóst nem. És mégis nagyon sokszor éppen az együttes konstellációjukra van szükség, hogy mint derűltebb éjszakákon a csillagok, a költészet égboltozatán versekben is felragyogjanak.

Hosszú élete végén, amikor a költő már letenné a tollat, a sokat megélt, tapasztalt könyvszerkesztő még nekifoghat, hogy verstermését, mások után végre a sajátját is, műfordításaival együtt még egyszer ki- és egyberostálja.

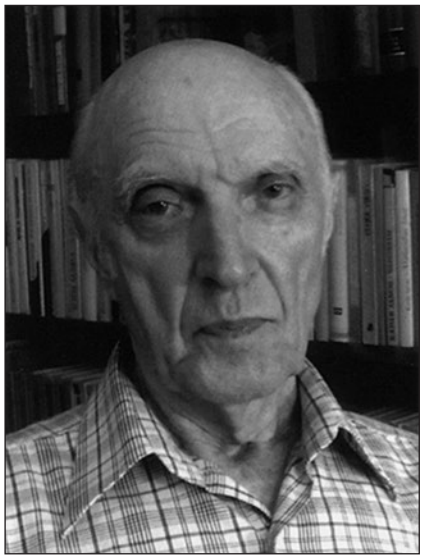

Négy évvel ezelőtt, amikor gyűjteményes kötetével Jancsik Pál minket megajándékozott, a könyv borítójának – Soó-Zöld Margit grafikai telitalálata – gazdag szimbolikája mellett a címe is elgondolkoztatott. Öreg, vihartépett platánfa ágai közt lombozat helyett, virágokként is pillangósereg kavarog önfeledt, színes extázisban. Szépség és kecsesség, de a gyorsan elszálló élet az illékony-múlékony pillanat szimbiózisának a hátterében hegyek, folyók tájjá, otthonná kerekítik ki a képet. *Ahol otthon vagy e tájon*, olvassuk a kötetcímben.

Távolság, magány, hiányérzet, nosztalgia, nos, a tizennyolc évesen Kolozsvárra szakadt költő tarisznyájában a hamubasült pogácsa szerepét talán a gyermek- és ifjúkor tájélménye tudta legtovább betölteni. Ahol az ég kékje a legmélyebb, ahol népdalénekléssel kezdi az óráját a mártírsorsú magyartanár, ahol a legharsányabbak az ősz színei, ahol az öreg falak között féltve őrzött anyanyelv több, mint kommunikáció, itt már bástya.

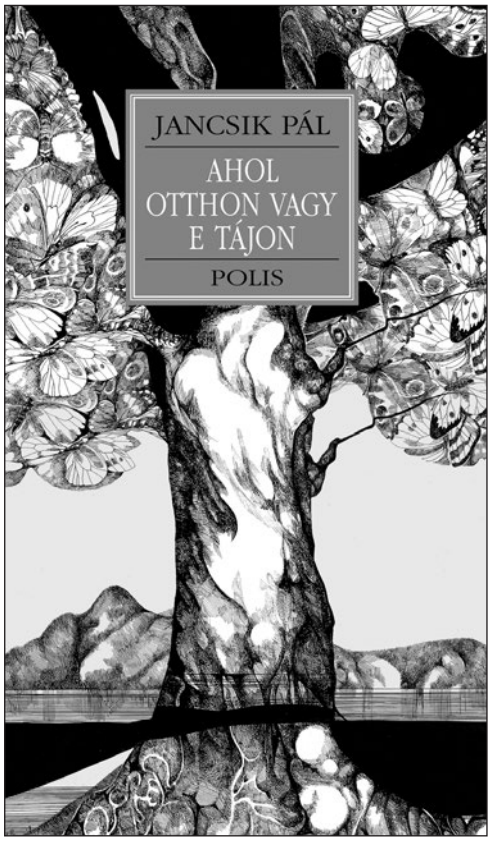

És miután végleg elnémul a költői szó, a könyborítón a platánfa tözsét átfonó gyászszalag is szomorú aktualitást nyer.

A házsongárdi nyughely körül a költő szülővárosából indult lelkész az egykori és az örök gyermeknek a teremtés nagyszerűségére, azaz a világra való őszinte rácsodálkozásáról és alázatáról beszél, a Brassóból, Barcaságból jött hittestvérek ajkán pedig felzendül a régi protestáns zsoltár, Tebenned bíztunk eleitől fogva.

„Más vagyok...”

Jó hangulatban indult a négyfalusi mozgássérültek Együtt nevű csoportja Sepsiszentgyörgy felé, ahová az ottani evangélikus gyülekezet és a Down-szindrómások Bartimeus csoportja hívta meg, hogy közösen ünnepeljenek a diakóniai vasárnapon.

Az idei találkozót immár hagyományosnak is nevezhetnénk, hiszen tavaly júniusban – ugyancsak Egymásért együtt címmel – a négyfalusiak meghívására Bácsfaluban találkozott a két testvércsoport.

„Ez a világ egészen más életstílust gyakorol – mondta Zelenák József esperes. – Mindenáron a nagyságra, a hatalomra, az elsőségre tör. Ezért van annyi viszály a családokban, annyi harag az emberek között, manapság még a testvérek között is, ezért van háborús feszültség nemzetek között, mert még mindig nem tanulta meg az ember azt, amit Jézus nemcsak elméletileg adott nekünk, hanem gyakorlatilag is megélt közöttünk.

A fogyatékkal élő embertársainknak segítségre, támaszra, szeretetre van szükségük, akár egy jó szó erejéig is. Megsokszorozva viszonozzák a szeretetet, az Istenbe vetett hitük és bizalmuk pedig többnyire példaértékű. Még a keresztények római üldözésének korából maradt fenn a következő történet: egy római hadvezér az egyik keresztény gyülekezet vezetőitől az egyház kincseit követelte. Nemsokára a keresztény elöljárók felsorakoztatták maguk mellé a sántákat, vakokat, fogyatékkal élőket. Rájuk mutatva így szóltak: „Íme, az egyház kincsei...”

Ma is itt vannak közöttünk ezek a kincsek. A sepsiszentgyörgyi Bartimeus csoport Down-kóros tagjai sok hozzáértéssel és kedvességgel összeállított bábjeleneteikkel szereztek elismerést a jelenlévők körében, míg a négyfalusi Együtt csoport szájharmonika-előadással, énekkel, versek felolvasásával (Bálint Enikő saját versével) mutatkozott be a helyi gyülekezetnek. Befejezésül egy rövid részlet Kerner Mariann *Más vagyok* című verséből, amelynek szakaszait a négyfalusiak felváltva olvasták fel: „Épp úgy, mint ahogy esténként neked, / Belesajdul a lelkem, ha a világ kinevet. / Ezért kérlek szépen, segíts nekem élni, / Az utcát járva ne kelljen úgy félni / A sok szomorú, sajnálkozó arctól. / Elég volt már, sok is a kudarcból. / Nézz a szemembe, lásd, más vagyok, / De szemem, mint a tiéd, úgy ragyog.”

Gábor Ilona

Hagyományünnep Háromfaluban

HANKÓ SZILAMÉR

EGY ÉV KIMARADÁS UTÁN, 2018. június 24-én ismét sikerült megszervezni a Háromfalusi Hagyományok Ünnepét, sorban a negyediket. Nagyon sok olyan (közösségi) kincsnek vagyunk a birtokosai, amelyek külön-külön nézve, nem tűnnek fontosnak vagy különösebben értékesnek, de egymás mellé állítva már egy egészen más képet láthatunk.

Hagyományaink és szokásaink tárháza a viseletektől a táncokig és énekekig mutatja meg igazából azt, hogy kik vagyunk.

Az idei hagyományünnep lényegében erre próbált megfogalmazni egy üzenetet: egyházi és népi hagyomá-

nyaink magukban hordozzák az identitásunkat, azt a biztos tudatot, hogy tartozunk valahova, és ott, abban a közösségben, amelybe beleszülettünk, a mi feladatunk az, hogy ezt a felismerést cselekvő életté alakítsuk.

Ezért is volt a szervezők célja, hogy az eddigi kereteken belül a hangsúly az élő hagyományokra kerüljön: nem nosztalgiával tekintve régi dolgainkra siránkozunk a jelen gondjain, hanem felismerve a régiektől kapott és a hagyományokba, szokásokba kódolt feladatot megfejtsük, és azt saját életünkre alkalmazzuk.

Mert tapasztaljuk és az idén különösen nagy erővel tapasztaltuk meg azt, hogy az előttünk járók igenis üzenetet kódoltak mindabba, amit szellemi örökségként ránk testáltak.

Hogy csak egy példát emeljek ki: napsütésben bárki fel tud vonulni – mondta ki Gödri Alpár tatrangi lelkész barátom, amikor szombat reggel a zuhogó esőt látva, nem kis rémülettel hívtam fel, hogy na, most mit csinálunk. *Nem hátrálunk meg* – mondta, és hangjában sok évszázados csángó magyar öntudat szólalt meg.

Így hát felvettük a csángó inget, elővettük az „esőtartónkat", és beálltunk a fúvósok mögé, akik a kitartás példaképeiként álltak akkor és ott előnkbe, és felvonultunk a templomba. És aki ott volt velünk, hiszem, hogy nemcsak élményként élte meg a felvonulást, hanem hitvallásként is: nem hátrálunk meg, hiszen elődeink sem hátráltak meg, akik a maguk rendjén nem egy kis esővel, hanem ennél sokkal nagyobb ellenfelekkel szemben állva mondták ki ugyanezt és tartottak ki hitük, egyházuk és népük mellett.

Ahogyan nem hátráltak meg egyházi elöljáróink sem, akikről az istentiszteleten emlékeztünk meg. Koszta István brassói lelkész, a IV. Hagyományünnep igehirdetője is erről beszélt, amikor is kitartásra és gyümölcstermő életre biztatta, szólította fel az ünneplőket. És ennek jegyében áldotta meg Zelenák József esperes az Argay György pürkereci lelkész, evangélikus püspök emlékére állított emléktáblát.

Az ünnepi úrvacsorás istentiszteletet a brassói evangélikus-lutheránus egyház kórusának előadása követte Kovács Ildikó karnagy vezetésével, majd mintegy átvezetésként az egyházi térből a népi hagyományok terébe, a szintén brassói Mátka népdalcsoport éneke zárta az istentiszteletet.

A hagyományos csoportkép elkészítése után még a nap is kisütött, a résztvevők a pürkereci kultúrotthon udvarán felállított sátorban folytatták az ünneplést, ahol felléptek Háromfalu boricásai, a csángó leányok mutatták be táncukat, felléptek a tatrangi Manócska óvoda táncosai, a négyfalusi Sipirka népi játékokat mutatott be, majd a Mátka néptánccsoport mutatott be nagy sikernek örvendő előadást. A sepsiszentgyörgyi Lőrincz István népdalénekes már az ünnep záróakkordjaként szólalt meg, azzal a reménységgel, hogy jövőre ismét egy napon együtt ünnepelhetjük mindazokat a hagyományokat, szokásokat, amelyek múltunkból a jövőnkbe vezetnek minket.

Zárógondolatként pedig a három szervező egyházközség (Tatrang, Zajzon és Pürkerec) nevében szeretném megköszönni azoknak az önkénteseknek, egyháztagoknak a segítségét, akik teljes mellszélességgel odaállva az ünnep szervezése mellé, munkájukkal szó szerint lehetővé tették az alkalom zökkenőmentes lebonyolítását, csak az ő kitartó és lelkes munkájukkal sikerült a mintegy 400 résztvevőt vendégül látni. És köszönetünket szeretnénk kifejezni Tatrang község alpolgármesterének, Szász Attilának is, aki a maga rendjén a tőle már megszokott nagyvonalúsággal és segítő szándékkal állt a szervezők mellé. Isten áldása kísérje életüket.

Rostocki egyháznapok

Rostock város 800 éves születésnapja alkalmából a városi és egyházi vezetők rostocki egyháznapokat (Stadtkirchentag800) szerveztek, ahova az észak-németországi lutheránus egyház testvéregyházait is meghívták.

Tilman Jeremias lelkész és a Stadtkirchentag főszervezője meghívására a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyházat Bandi Márta lelkész és Fogarasi Szép Krisztina képviselték.

Június 29-én, pénteken lehetőségünk volt az „Egyházi központ" (Zentrum kirchlicher Dienste) megismerésére, illetve délután pedig a rostocki egyházmegye esperese meghívásának tettünk eleget. Wulf Schünemann eperes úr a hivatalában fogadta a Sendoro püspök úr vezette tanzániai küldöttséget és egyházunk küldötteit. Itt lehetőségünk volt egyházunk bemutatására, illetve megismerhettük a tanzániai egyházkerület helyzetét.

Szombaton a város főterén került megrendezésre a Kirchentag Rostock800, melyet Jeremias Tilman és Roland Methling főpolgármester nyitott meg a főszínpadon. A színpadon egész nap változatos programok követték egymást egészen az esti záró istentiszteletig. A délutáni workshopok és előadások változatos sorából mindenki talált kedvére valót. A fő előadás meghívottja volt Joachim Gauck lelkész, volt államfő, aki a pódiumbeszélgetés során arra a kérdésre is kereste a választ, hogy milyen szerepe van a keresztyénségnek a politikában. A főtéren felállított sátrakban megismerhettük az egyházkerülethez tartozó szervezeteket, illetve néhány gyülekezetet, és volt lehetőségünk találkozni a GAW helyi vezetőivel is. Vasárnap Warnemünde evangélikus gyülekezetébe látogattunk, ahol Harry Moritz lelkészkollégával együtt tartottuk az istentiszteletet, illetve hirdettem Isten igéjét.

A vasárnapi és hétfői napokon a találkozásokra és kapcsolatépítésre szenteltük az időt, így volt lehetőségünk a rostocki gyülekezetek tagjaival, illetve a tanzániai küldöttekkel is több időt tölteni, illetve ellátogatni Sülstorfba és Ribnitzbe is, ahol potenciális partneri kapcsolatok kialakításáról is beszélgettünk.

Tartalmas, találkozásokban gazdag néhány nap után térhettünk haza.

Bandi Márta

Felfedezők világörökségeink útján

Másodszor részesültünk a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásában, így augusztus 17–19. között történelmi felfedezőútra indultunk magyarországi világörökségek útján. A kirándulás alkalmával 26 gyülekezeti tag látogatott el a 82 000 hektáron elterülő Hortobágyi Nemzeti Parkba, mely az UNESCO világörökség részét képezi. A nemzeti park, mely rezervátum is egyben, növény- és állatvilágával elbűvölte a látogató csoportot. A gémeskutak, a kilenclyukú híd, a látogatóközpont, a Hortobágy-halastavi kisvasút, a Hortobágyi Vadaspark, illetve a kirakodóvásár voltak a legfontosabb látnivalók.

Hollókő szintén az UNESCO világörökség részét képezi. Itt elsőként a palóc település várát látogattuk meg, mely messziről tündökölt fenséges szépségében. Mélyebb betekintést nyerhettünk a vár történetébe és évszázados, hol viharos, hol békés időszakába. A völgyben megtekintettük Ófalut, amely Hollókő része. Ófalu a mai napig élő példája a falusi élet hagyományos formájának, amely eltűnőben van. Csupán 55 lakó- és gazdasági épülete arra készteti a látogatókat, hogy megcsodálják egyedi stílusukat.

Ellátogattunk Máriapócsra, Magyarország egyik legnagyobb zarándokhelyére, mely település lakói szívvel-lélekkel a Nagyboldogasszony-napi búcsúra készülődtek. A főtéren meglátogattuk a görögkatolikus kegytemplomot, majd kijövet füllel-szemmel megcsodálhattuk a templom kis harangjainak dallamos játékát.

A felfedezőút során közösen ellátogattunk Nagygécre, abba a faluba, melyet az 1970-es árvíz teljesen elöntött, majd ezt követően kitelepítettek. A gyülekezeti tagok, illetve néhány látogató jelenlétében közös vasárnapi istentiszteletet tartottunk a nagygéci Árpád-kori református templomban, mely épület műemlékvédelem alatt áll. Ezt követően bejártuk a kéthektáros emlékparkot.

Egy gazdag történelmi múlttal megáldott országba látogathattunk el – az anyaországba, ezért úgy érzem, kötelességünk megismerni és megismertetni gyerekeink, unokáink számára is annak múltját, építészeti örökségét, illetve természeti kincseit. A 26 részt vevő gyülekezeti tag teljesen átszellemülve és feltöltődve tért vissza Szatmárnémetibe augusztus 19-én késő délután.

Illyés Sándor

Nyári táboraink

• *folytatás a 7. oldalról* •

Ifjúsági és családos tábor Krizbán

Július 11–15. között szerveztük meg a kétévente sorra kerülő ifjúsági tábort a krizbai gyülekezet udvarán.

A zömében brassói és barcasági fiatalok, valamint a táborvezetők és önkéntesek, több mint 60-an, öt napon keresztül vállalva az együttlakás nehézségeit és szépségeit, tapasztalták meg újból azt, ami minden ilyen jellegű tábor felejthetetlen emléke: tűz körüli közös éneklések, áhítatok, csoportos foglalkozások és nemegyszer késő éjszakába nyúló beszélgetések építő erejét, melyek átalakítják, átformálják lelkünket, jobb magyar emberekké tesznek.

Kopecsni Gábor, a Felföldi Baranta Iskola alapítója elméleti és gyakorlati előadást tartott a magyar nép harcmodoráról. Betekintést nyertünk a barcasági csángó népi bútorfestészetbe, amit Kopecsni Mikolt bútorfestő tanított. Moldvai csángó táncokkal is megismerkedhettünk, amit Ráduly Sándor és felesége, Zsuzsa tanított. Incze Zsolt református esperes interaktív előadást tartott a családról. A szombati kiránduláson a krizbai Mesterkertbe már egy összeforrott csapat vonult fel.

A tábor záróakkordja és egyben csúcspontja a vasárnapi úrvacsorás istentisztelet volt, amely során Nánai László, magyarországi tábori lelkész – táborunk áhítatfelelőse – igehirdetésében mintegy összegezte és lezárta a családról szóló igehirdetési sorozatát.

Ezúton is megköszönjük mindenkinek, aki támogatott, segített és lehetővé tette a táborozást.

Bencze Nimród

Kincskeresők Halmágyon

A szórványban, magyar oktatási intézmények nélkül élő és felnövő gyermekek és fiatalok számára kulcsfontosságú, hogy az egyházközségek magyar nyelvű és színvonalas programokat kínáljanak. Ezt a tényt szem előtt tartva a halmágyi egyházközség lelkészei idén is megszervezték a gyülekezeti bibliahetet, ezúttal az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő anyagi hozzájárulásával.

Az ötnapos tábor hátterét egy komoly csapat alkotta, és biztosította a foglalkoztatás, illetve élelmezés feltételeit. Édesanyák, akik minden nap a konyhában tevékenykedtek, és gondoskodtak a testi táplálékról; illetve az az öt fiatal – név szerint ifj. Baranka György, ifj. Baranka Mária, Dobreán István, Füzesi Judit és Koller Fanni –, akiket a nagytarcsai evangélikus gyülekezet, lelkészük, Baranka György vezetésével delegált Halmágyra.

A tábor tematikája a KOEN Alapítvány idei programját (Állati küldetés!) követte. Három korcsoportban zajlott a bibliai történet elmélyítése és feldolgozása. A közös ebéd után egy szabadtéri játékos órán pihenhettek a résztvevők. A délutáni sokszínű kézműves programokat három délután még külön bábjátékprogram is színesítette, melyet Miklós-Dienes Lídia vezetett; illetve egy délután Halmágyi Csaba vezetésével népi motívumok festésében próbálhatták ki magukat a vállalkozók.

A tábor utolsó délutánján Zorkóczy Zenóbia színművész egyszemélyes, *Rosszcsont Zénó* című gyermekszíndarabja került bemutatásra.

Augusztus 11-én, szombaton a Halmágyi Napot megnyitó istentiszteleten részt vettek a táborozók, és rövid énekes bemutatóban adtak számot mindarról, amit megtanultak. Velük együtt adhatott hálát az egész gyülekezet, hogy Isten minden szükséges feltételről gondoskodott, és egy lélekben felemelő és hálára indító közösségünk lehetett egy héten keresztül.

Bandi Márta

A Bethlen Gábor Alap Zrt. támogatásának köszönhetően a kolozsvári egyházközség lelkes csapata nemcsak a marosvásárhelyi egyházközség fennállásának 200. évfordulóján és a kolozsvári egyházmegye közgyűlésén vehetett részt, hanem gyülekezeti kiránduláson is. A tordai sóbányán kívül meglátogattuk Bözödújfalut, valamint a kőrispataki szalmakalap-múzeumot, majd a szovátai pihentető szállás után felfedeztük a parajdi sóbánya szépségeit, Korondon megcsodálhattuk az aragonitmúzeumban kiállított, egyedi féldrágakőből készült tárgyakat.

Fehér Olivér

Gyermekoldal

Kedves Olvasó!

Remélem, jól telt a nyarad, kipihented magad, és soksok élménnyel gazdagodva tértél vissza és kezdted az új tanévet.

Arra szeretnélek kérni, hogy most gondolj vissza a nyárra, mindarra, ami veled történt a vakációban, és fogalmazd meg, hogy mi az, amiért hálás vagy, amit Istennek megköszönhetsz.

Azért kértelek erre, mert az ősz az az időszak, amikor betakarítjuk a megérett gyümölcsöket, zöldségeket, és megköszönjük azokat Istennek. Az egyházi évben is október első vasárnapját aratási hálaadó vasárnapnak nevezzük, és arra ad alkalmat, hogy hálatelt szívvel álljunk Isten elé mindazért, amit ő adott.

A Bibliában nagyon sokszor olvashatunk a háláról, és Pál apostol is nagyon sokszor buzdít és írja, hogy mindenért hálát adjatok. Azért van szükségünk az ilyen fajta buzdításra, mert nem mindig jut eszünkbe Istennek köszönetet mondani. Az alábbi történetben is azt láthatjátok, hogy nem mindenki tud hálát adni, köszönetet mondani.

„Jézus tanítványaival elindult Galileából Jeruzsálembe. Útja nem a Jordánon túl vezetett, mint ahogy a galileaiak szoktak Jeruzsálembe menni, hanem a zsidók által megvetett Samárián keresztül. Egy faluban tíz leprással találkozott. Bizonyos távolságra tőle megálltak, és kiáltozva kérték:

– Jézus, Mester, könyörülj rajtunk!

Amikor Jézus meglátta őket, azt mondta nekik:

– Menjetek el, mutassátok meg magatokat a papoknak.

A leprások erre elindultak a papokhoz, és útközben megtisztultak.

Amikor egyikük látta, hogy meggyógyult, visszatért Jézushoz. Közben fennhangon dicsőítette Istent.

Jézushoz érve leborult lábainál, és hálát adott neki.

Ez a férfi samáriai volt.

Az Úr Jézus megkérdezte:

– Vajon nem tízen tisztultak-e meg? Hol van a többi kilenc? Nem akadt más, aki visszatért volna, hogy dicsőítse Istent, csak ez az idegen?

Aztán a meggyógyulthoz fordult:

– Kelj fel, menj el, hited megtartott téged."

(Lukács 17,11–19)

Te hogy állsz a hálaadással és köszönetmondással? Eszedbe jut megköszönni Istennek reggelenként a pihenést, a szüleidet, nagyszüleidet, azt, hogy van mit enned, amit felvenned, a barátaidat, azt, hogy meghallgatja imádságodat és a sok-sok más jó dolgot, amit adott?

Ragassz egy papírt a szekrényed vagy szobád ajtajára, és próbáld meg mindennap ráírni azt, amiért hálás vagy. Ez azért jó, mert akkor, amikor rossz napod van, elolvashatod, és rájössz arra, hogy sokkal több mindenért lehetsz hálás, mint szomorú, ugyanakkor ez bátorítást ad, hogy Istenhez fordulj, és bátran merj tőle kérni.

Keresd meg a különbségeket a két kép között! (Nyolc van.)

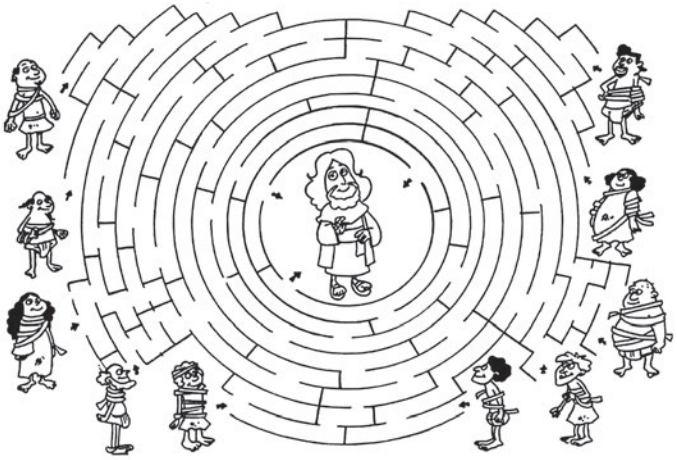

Vezesd el a betegeket Jézushoz!

MINDEN KEDVES ÓVODÁSNAK

ÉS ISKOLÁSNAK

LELKI GAZDAGSÁGBAN

ÉS TUDÁSSZOMJBAN

BŐVELKEDŐ TANÉVET KÍVÁNUNK!

Szenvedéstörténet a modern művészetben

LABORCZI DÓRA

Frida Kahlo keresztje

Ha választani kellene olyan festőt, aki képi világában és életművében egyértelműen keresztény értékrendet képvisel, biztosan kevesen választanák a kicsapongó, nyersen őszinte Frida Kahlót, aki a női szenvedés és szexualitás megragadásával feminista popkulturális ikon is lett. Jelen írás mégis arra tesz kísérletet, hogy a budapesti Frida Kahlo-kiállítást teológiai szempontból elemezze.

Ahogy belépünk a kiállítótérbe, a festőnő fontosabb életrajzi állomásait bemutató „idővonala" mellett rögtön szembetűnik *A törött oszlop* című 1944-es festménye, amely az egyetlen ebben a teremben, közvetlenül a látogató útjába állítva, tehát szándékoltan megadja a kiállítás keretezését is. Ez a festmény megjelenít mindent, ami emblematikus Frida Kahlo művészetében: a fizikai fájdalmakkal járó szenvedést és annak kendőzetlenségét, a kitárulkozást és a gyermektelenség kínját. A mexikói művésznővel kapcsolatban ezek a szinte unalomig ismételt frázisok. Ez a kép viszont egyben egy erőteljes Krisztus-utalás is. Minderről a testszerte elszórt szögek és a derék körül húzódó, fehér lepel árulkodik. De a szimbólumok nélkül is működne ez az áthallás, hiszen ha van olyan motívum, mely lehetővé teszi bármely művészeti alkotás teológiai szempontú olvasatát, az a szenvedés megragadása.

Luther Márton a *Heidelbergi disputáció* 18–20. tételében ezt írja: „Nem az nevezhető méltán teológusnak, aki Isten láthatatlan dolgait az ő teremtett műveiben felfogva szemléli. Hanem az nevezhető méltán teológusnak, aki Istennek látható műveit, azaz a »hátát« a szenvedésekben és a keresztben szemlélve fogja fel. A dicsőség teológusa a rosszat jónak, a jót rossznak mondja, a kereszt teológusa azt mondja, ami a valóság."

Frida Kahlóból eszerint kiváló lutheránus teológus válhatott volna, ő azonban más eszközt választott ahhoz, hogy céltalan szenvedéseit túlélje, sőt valamilyen módon transzformálja is: a művészetet.

Tizenhét éves korában túlélt buszbalesetén és Diego Riverával való küzdelmes házasságán túl a gyermektelenség sújtotta leginkább a mexikói művésznőt. Frida soha nem szenvedhetett a saját gyermekeiért, mivel nem hozhatta őket világra. Céltalan, értelmetlen fájdalmakkal kellett küzdenie.

Frida Kahlo: Önarckép

A törött oszlop (részlet)

Mégis otthonra lelt a fájdalmában, és felépítette magát belőlük. A fájdalom, a szenvedés megélése és leplezetlensége tette lehetővé számára azt is, hogy ennyire ragaszkodjon az élethez, és mindahhoz, amit adni tud neki.

Ezt az életszeretetet mutatja be a Viva la vida!, Éljen az élet! feliratozású terem is, mely a Frida szerelmeiről szóló képeket, dokumentumokat mutatja be, köztük a Nickolas Muray (Muray Miklós) fotográfusnak, magyar szeretőjének magyarul írt szerelmes levelét is.

Az életmű valóban nem állítható elénk keresztény ikonként, de Frida szándéka sosem volt, nem is lehetett az, hogy keresztény festőként tartsuk számon. Ő egy mexikói nő volt, katolikus háttérrel, mégis inkább az ősi, pogány, mexikói motívumvilágból merített. [...]

A virágkoszorú, a naturalista ábrázolás és a mondatszalag gyakran felbukkannak Frida Kahlo képein, tudatosan használta tehát ennek a katolikus hagyománynak az elemeit. Kétségkívül hangsúlyosabb azonban az életművében az a hagyomány, melyet Mexikó kereszténységet megelőző, törzsi vallásából merít, és amelyet az anyasággal kapcsolatos képeknél helyeztek el a budapesti kiállításon. A Frida-képek mellett megjelenő istennőszobrok és -maszkok, termékenységi jelképek legalábbis ezt mutatják.

Frida Kahlo egyáltalán nem volt „jó keresztény", a legkevésbé sem élt feddhetetlen életet. Mégis mindaz, amit a szenvedés valódi természetéről mutatnak a képei, közel állnak a kereszt teológiájához. Talán olykor közelebb is, mint amit a dicsőségtől és pompától, földi hatalmi jelképektől és ragyogástól hemzsegő egyháztörténeti és művészeti remekek mutattak évszázadokon át.

(Forrás: kotoszo.blog.hu)

A *Remekművek a mexikóvárosi Museo Dolores Olmedóból* című kiállítás megtekinthető a Magyar Nemzeti Galériában november 4-ig.